

35. év után.

Maga G. pedig a magánál tartott centrummal a legrövidebb uton Világos alól Sikulán — vagy — Boros-Jenőn át, Tenkérre siet, hogy onnét egy kisebb csapatot Gyapjura küldve, N-Szalontát elkerülve, de egyszerszint az ottani orosz kisdandárnak csatározását Nagyváradon lévő orosz főhadiszállással elzárva más irányba tüzhesse a Kerekiből N-Zerinden át előnyomuló magyar sereg balszárnya, míg e közben, G. igyekezett volna a Gyapju alá küldött oldal csapatjával csatlakozva Váradot ezen oldalról gyorsan megtámadni, hátamegett tudván a Szalonta felől utána siető tartalek hadtestet. — Bém pedig N-Váradot kelet nyugoti oldaláról tamadja meg epoly gyorsan, ekkor már G. serege meg is szaporodott volna a Vécseynek szejel vert serege menekülő csapatával, és így ezen elkeseredett majd 100 ezerre szaporodott harczoza Temesváralól magával hozott 30 ágyúval, összesen 236 ágyúval, mondom ezen elkeseredett harczozok mindannyian hazafai bizony aligha nagyot nem műveltek volna, mert egy majd 100 ezerre menő és 236 ágyúval bíró harczedett sereggel sokra és nagyra is képes egy valódi lángeszű hadvezér, kit serege ösmerve, bizalángeszű hadvezér, kit serege ösmerve, bizalmával megajándékozott, volt már ilyenek előzménye a történelemben, ekkor lett volna Görgey nagy és felülmulhatlan hadvezéri lángeszűkét tényei által a világ előtt bemutatva: — De hát ekkor már elkábított ő is a hatalom nagysága, mely után vágódott, és mintha megszálta volna a kislelkűség fekete szelleme, nem tudott mérész lenni, feltette saját életét, mert bajnok társaiét nem kímélte, ki még ha elesett volna is nagy maradt volna nevé, mig így azt ma tölle, a koldus tarisznyával, nyakában kéregető kőzhöved sem irigyelheti, nem csak a nemzet és bajtársai. De az események hatalmas bizonyítéka által is reája mondott haza aruló címét, — hogy mi volt annak időzoka és élető szikrája, azt sem az ország, sem a történelem nem keresi, hanem reája sítii az aruló címet mind örökre.

De hát térjünk vissza felvett tárgyunkra. Ugyan mit tett volna Paskievits a betolakodott orosz hadak fővezére ez esetben? talán támadó had állást foglalt volna velünk szemben? Ezt bizonyítani igen nehéz lenne, mert ő nem tudhatta az ellene ujerővel szembe szállt sereg számát, de azt sem, hogy nincsen-e már is hermetice körül zárólva a magyar sereg által? De ő azt is tudta, hogy az elleuseség földön van, messze a gyorsan lehető segélyezéstől, de meg akkor már kezében is volt a czárnak öt visza hívó rendelete — (mit Görgey is jól tudott) mind ezen itt most nagyjából elmondott azt igazolják, hogy az orosz hadak fővezére tudván azt, hogy a magyar hadsereg és annak fővezére otthonában van, hol minden fűszál segélyre lehet, tehát csak is védelmi állást foglalt volna el nagy hirtelenében, még pedig Várad városán kívül, s így mi Váradot több zsákmánnyal együtt kardcsapás nélkül foglalhatuk volna vissza: s ekkor üldözhetne volna a már is fékevesztett haza vágó fűtőresző oroszokat tetszése szerint, mert mig az ellenfél üldözött tábora tömegestül fogyott volna a menekülés terhei alatt, addig az ő (Gör ey) magyar hadserege folyton szaporodott volna, és fegyvereinket erősen elősegíthette volna az akkoriban be állt égető hőség — a folytonos szomjuhózással karöltve. Részemről biztosnak látam akkor is a győzelmet, főkép azon oknál fogva, mivel Paskievits teljesen meghitt Görgeynek fegyverletveési szándokában, (amiben fájdalom nem is csatlakozott) de mennyire máskép lett volna az, a most általam elmondott — akkor is a Világos alatti táborban elő adottak szerint, mert nem lehet azt oly körülményesen leírni, hogy menyit más ezerféle körülmény jöhetett volna ez esetben még

közbe, mely nekünk előnyunkra, a megfutamított ellennek pedig hátrányára lett volna. Ennyi talán elég annak beigazolására, hogy Görgey egy jó — és bátor hadvezér volt — de semmi egyéb, egy kőznapias katonánál s ezen felül egy lelkesen feketetartulójú Magyarországnak.

Vagy ha ezt tenni nem volt elég erős lelke, hát vonult volna Erdélybe mert a rendelkezésére állott szép számú sereggel ott bizonyára még fenn tarthatta volna magát sokáig.

Mindkét esetben ő köthetett volna a már már olvadni indult Ausztria fejedelmével egyességet, még pedig első esetben akár a híres Hortobágyon, második esetben pedig Kolozsvárt, még pedig úgy, hogy az az ország javára lehetett volna.

De fordítsuk meg az érem másik oldalát — és lássuk azon alig képzelhető esetet, hogy ha ez mind nem így sikerült volna; ugyan mit veszett volna akkor még Magyarország, a mely ekkor már csak is Világos — Szőlös — Csigerel — és Komárom város határaitól állott? bizony semmit, de ha szem előtt tartja ama német közmondást, hogy irris gewagt halbgewonnen — bizonyára vissza szerzhette volna az országot minden attributumaival együtt a már ugy is fűhőzfához kapkodó Ausztriától — és ma nem lehetne hazamár íjesztő munusául felhasználni a minden oroszok czári hadseregét. Ez mind azt bizonyítja, hogy Görgey nem csak hazafi nem volt de azt is, hogy fővezérnek sem született mert a mint az ötkörnyező kikkje elbirta marri mellőle Bayerle táborkari ezredet — azonnal elhomályosodott addigi győzelmi csillaga, tehát az 1849. év tavaszi győzelem sem az ő érdeme hanem Bayerle táborkari ezredesé volt — mint ki a tervet adta a hadsereg mikénti előnyomulására.

A választások utójátéka.

(A theologusok nyilatkozata.)

Debreczen, jun. 16.

Ama sajnálatos botrányra vonatkozólag, melyet f. hó 13-an, egy hivatali szerint rendőrről, de valójában rendbontó követett el egy kártársunkon, nehogy a dolog elferdítve kerüljön a t. közönség elé, kötelességünknek tartjuk a következőket tudomásra hozni.

A tény következő: f. hó 13-án a választási eregmény kihirdetése után, midőn az emlékeztető előtt összegyűlt tömeg egyik megválasztott képviselőjét akarta hallani, több tanuló között D. Gy. theologus is ott állott az északi oldalon bent a kertben, a hol, midőn egyetlen utcasuhanczok az északkeleti részen nagy zajt ütöttek, sőt némelyek szerint követet is dobáltak, tovább is csendben megmaradt, s várta a történendőt, a midőn egyszer hátulról egy durván támadó kéz nyakon ragadja s istenkáromló ektelen szidalmak közt, egyszerű tegező hangon kiutasítja s kezzi kiféle lökdösi a kertből. Nagyon természetesen, említett kártársunk meglepetve e váratlan támadás által, s semmiképen nem tudva elgondolni ennek okát, védekezni nem volt képes magát, hanem a folytonos es kimeletlen taszigalásra megindult kiféle, a midőn neki bősztült Sze meikai nevű rendőr biztos kivont kardjával oly erős vágódásokat mért hátára, hogy kátárt is keszesült vágta. A további vérekezésben csak egyik szerelott tanárunk érlyes közbe lépése akadályozta meg a buzgógn működő biztos urat.

Ennyi a tény, mely sem tévedéssel, sem azon körülménnyel, hogy nyilvános mozgalom alkalmával történt, nem menthető, mivel ott, hol említett kártársunk állott, rajta kívül még csak egy pár ember volt, kikről első látásra tudhatta, hogy azok semmiféle rendezavarásban részesek nem lehetnek, mert onnan meg csak legkisebb zaj sem hallott s mindnyájan csendesen, nyugodtan állottak ott. Azonban a biztos ur dühének áldozat, buzgózkodásának téréltet.

E minősíthetetlen eljárásn felindult ifju-

ság legyőzve hevét, semmi rögtöni megtorlást nem alkalmazott ama dühöngővel szemben, hanem a helyett f. hó 17-én a theol. ifjuság összegyűlt, mely nés határozata értelmében kijelenték, hogy a kártársunkon elkövetett sérelmet magunkon elkövetett insultusnak tartjuk s az ő személyében az egész theol. kar becsületét látjuk megtámadva, egyszerszint ama neki bősztült egyen brutális eljárását, a mint törvényellenesnek, ugy minden tisztességgel s humanitással ellenkezőnek nyilvánítjuk.

S midőn a fentieket annak hozzáadásával, hogy sérelmünk jogos, teljes és nyilvános orvoslataért a felettes hatóságnál megteztük a szükséges lépéseket, a n. e. közönség tudomására hozzuk: egyuttal felkérjük, hogy nevezett egyennel, ki vandál eljárásával lelépett azon térről, melyet tisztességnek vesszünk, velünk együtt éreztesse méltó megbotránkozását s megévő tetteit!

A hittanhallgatók f. év 17-én tartott ülése nevében és megbízásával:

Kozma Zsigmond, elnök. Kiss Ferenc, jegyző.

Rövidlítés az iskolában.

Dr. Gossler a porosz oktatásügyi minis- ter a mult évben egy commissiót küldött ki, melynek feladata volt az iskolai tulterhelésről és a folyton növekedő rövidlítésről indokolt, kimerítő véleményét adni. A bizottság e tizenkét kiváló szakferfiuból állott: Dr. Sydow, Dr. Virchow, Dr. Vestphal, Dr. Skreczka, Dr. Quicke, Dr. Hoffmann, Dr. Pistor, Dr. Ker- sandt, Dr. Bergmann, Dr. Bandleben, Dr. Schroeder és Dr. Eulenberg. Referatájukat 1883. decz. 19 én publikálták. Főbb tettei ezek:

A rövidlítés fokozatos terjedéséről a bizottság constatálja, hogy a baj nem csak létezik, hanem hogy bizonyos arányban növekszik is. Dr. Virchow már 1869-ben figyelemztette a közönséget e veszedelmes jeleuségre. Akkor néhány tartomány kétsége vonta az orvos tapasztalatainak komolyságát, Azóta ezen tartományok iskoláiról hivatalos adatok kerültek napvilágra, melyek Virchow állítását igazolják.

Dr. Courad 1875-ben megvizsgált Königsbergában 3036 tanulóat. És azt találta, hogy 1518 gymnasista között 22% rövidlítő van, kiket a szemtűkőr segélyével, és 32% kiket egyszerű olvasó próbával ismert fel szemba- jósoknak. Sőt még hozzátette, hogy a rövidlítés fokozódása az iskolában valóban íjesztő alakot ölt, a mennyiben vizsgálódásainak eredményei azt tüntették ki, hogy a középiskolákban a négy, illetőleg 11% (az első osztályban) 52-62% re emelkedik, (míg az ifjuság az utolsó osztályba jut. Majnai Frankfurban Dr. Krüger azt találta, hogy a gymnasiumban 34% rövidlítő ifju van. Osztályonként a rövidlítés ezen százalék szerint terjedt: 4, 20, 40, 35, 55, 54, 64. A wiesbadeni gymnasium tanulóit Dr. Hoffmann vizsgálta meg és talált 38% rövidlítőt ezen fokozatos arányban: 19, 24, 25, 32, 50, 58, 48. Ugyan Frankfurban Dr. Stef- fan privat klinikájának adatait is publikálta és ebből kitetszik, hogy 22-4% rövidlítő beteg fordult meg intézetében, kik középiskolai ne- relesben részesültek, míg szegények számára való ingyenes klinikájában csak 13-6%-ra akadt.

A katonai realiskolákban, hol tudvalevő- leg mindet elkövetnek, hogy az ifjuság szemle- lehetőleg kiemeltessék, szinten figyelemre mel- tők az erre vonatkozó adatok. Dr. Seggel 31% rövidlítő tisztjelöltet talált és pedig osztályon- kint a következő progressióval:

- I. oszt. 13 éves fiuk, a tanév kezdetén 22-4%, a tanév végén 27-6%, szaporodás 5-2%. II. oszt. 14 1/2 éves fiuk, a tanév kezde- tén 31-7%, a tanév végén 32-9%, szaporo- dás 1-2%. III. osztály 15 1/2 éves fiuk, a tanév kez- detén 29-6%, a tanév végén 33-8%, szaporo- dás 4-2%.

IV. osztály 16 1/2 éves fiuk, a tanév kez- detén 38-2%, a tanév végén 42-6%, szaporo- dás 4-4%.

V. osztály 17 1/2 éves fiuk, a tanév kez- detén 31-4%, a tanév végén 32-9%, szaporo- dás 1-5%.

VI. osztály 18 1/2 éves fiuk, a tanév kez- detén 35-7%, a tanév vé.én 35-7%, szaporo- dás 0-0%.

A hajos gymnasiumban a rövidlítőek szá- zaléka 28. És pedig az I. osztályra csak 22-4%, az utolsóira 35-7%.

Dr. Seggel adatai között kiválóan fonto- sak azok, melyeket 284 egyenes önkéntes és tisztjelölt megvizsgálásánál talált. Ezek szerint volt összesen 58% rövidlítő, kik között 51% esett realiskolát és 65% gymnasiumot végzett ifjakra.

Münchenben 1600 katonát vizsgáltak meg. Az eredmény azt mutatta, hogy falusi iskolából kikerült katonák között csak 2% volt a rövidlítő. Városi iskolából kikerültek között 4-9%-ot találtak. Városi iparosok, ir- nokok és kereskedők között volt 44%, egy évi önkéntességre jogosultak között 58% és végzett gymnasisták között 65% rövidlítő.

A porosz katonai intézetekben 178- 1882-ig pontos megfigyeléseket tettek. 10.400 tisztjelölt közt volt 25-29% rövidlítő. Az osz- tályonkinti emelkedés e számokot mutatta: I-ben 12-3, II-ben 16-5, III. 20-4, IV. 25-7, V. 32-7, VI. 31-6, VII. 36-7%.

A rövidlítés ezen feltűnő nagy számai komoly megfontolás tárgyává teszik az okokat, melyekből a baj származhatik. Soká azt hitták, hogy a szemtűveg a német professor és disci- pulus orrán — affektatio; pedig nem az az. Aztán megengedték, hogy a németek között sok a rövidlítő, de csak is náluk. Most kün- takták Franciaországban, hogy a rövidlítő ta- nulók százaléka megközelíti a német tanuló- két. Angolországban ugyanilyen szomorú ta- pasztalatokat tesznek, és Amerika egyes isko- láiban már elérték a német rövidlítőek száza- lékát. Kérdés, vajlon nálunk nem áll-e a por- roz bizottság azon határozott tettele, hogy felsőbb tanintézetek tanulóit között nagyobb a rövidlítők százaléka és hogy az gyorsab- ban emelkedik, mint a népesség egyebé megfelelő korabeli egye- neiben.

Az okok között megemlítik az öröklet a szervezeti hajlamot is. — Az örökletre nevéz- sok évi orvosi tapasztalatra hivatkoznak, mely általánosságban constatálja, hogy csekély kivet- telével a gyermekek szeme normális állapotú a születésnél. Még miptikus szűlők gyermekei sem mutatnak határozott elterést. Hogy mi dazáltal e gyermekek hamarabb lesznek rövidlítőek, amaz egyetemes ferde körülmé- nyeknek tulajdonítható, hogy a praedispositió- val bíró szemeket nem védik kellő mérték- ben. Sem a házi nevelésben, sem az iskolák- ban nem volt erre elég tekintet.

A rövidlítés provocalja a tárgyaknak igen közeli fixozása oly időben, mikor a szem fejlődésének stadiumában van. — A szemgolyó hosszukás lesz a nagy megeröltetéstől és nincs szer, mely a megállapodott mioptikus szemet helyrehozhatná. Ez elég ok arra, hogy minden lelkiismeretes paedagogus komolyan foglalko- zék azon eszközökkel, melyek az ifjuság szem- tét védik és jókarban tartják.

A bizottság leginkább kikél, a gyermek- kerket és óvodák ama ferde szokásai ellen, melyeknél fogva a szenge kóru nemzedeknek szemük megrontásztára szolgáló foglalkozásokat adnak. (Átlyukasztások, halókba rajzolás, him- zés, kötés, vrrás stb.) — Az emeli iskolák- ban és a középiskolák alsó osztályiban is so- kat vétenek ez ügyben. Apró betűk az olvas- mányokban és írásban, rossz világítás, rossz elhelyezés, halózatos irkák és rajzlapok, mind megannyi veszedelem a fiatal szemek. — Mig a gyermek szervei normális állapotukat el nem érték, mindig károsak az említett foglalko- zások. Dr. Boehm azt kíváuja, hogy a fiatalisá-

Bálint előlépett — nem a kelmedé, de az enyémek ök, magamnak mentettem meg életét — hát ne tagadja meg tőlem kigyel- med, itt a kezem, szívemmel együtt a Boris- kámé — itt a nevem a „kis bűnvirágok.“

Boriska halásan boruit a szerető legény keblére, ki forrón ölelte magához a megbű- nhődött leányt!

A ki Devény faluba megy, mindennap láthat egy galamb ősz embert, ki egy hat éves gyönyörű lánykát vezet kézen fogva, s együtt mennek a templomba minden reggel. Ki az a galamb ősz? kérditek! Kivolta a más, mint Cseri Mihály uram a kurator es kis unokája a „kis bűnvirág.“

Szép nyári estén üldögel az öreg kurá- tor a vén ákacza alatt, mellette üldögel ele- tária, térdein ringat egy kis angyalt, ki ősz fürteit, bajuszát, simogatja a piczi kacsoval. . . . . Egy kissé távolabb ül egy ifju pár, szorosan egymáshoz simulva, átölelve egymást — a nő öblében egy kis fucska alszik. . . . . A hold világ rájuk hinti sugarait s a szellő susogja a lombok között: itt honol a boldogság!

Es az a nyomorult rothadjon a börtöne fenekén, sohse látta Isten szétvilágát — mert nem érdemes reá!!!

Ne kárhoztassuk a nőt ha elbukik — emeljük fel, szánalmat érdemel!!!

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A kis bűnvirág.

— Elbeszélés. —

Írta:

ABONYI GYULA.

(Folyt. vége)

Az ablak zörrenésre felszerkennek a ház lakói s amint kirohannak az utcára, gyermek sirás üti meg füleiket; megtalálják a kis porontyot az üllökén, beviszik — iszonyu való tárul az öreg Cseri uram elé! Ezt az ő leánya hozta ide, ez az ő veteknek gyümölcse! utána kereszettek fel! hozzatok elem a gyalázatost! Kiáltott: a bősztült apa.

Az öreg magára maradt a kis csecsemő- vel! — Ezért rejtegette hát szegényét! ezért nem mert előbujni rejtékéből! — Hozzatok elem, hogy vérevel mossam le gyalázatomat! Tekintete az asztalon nyugó kis porontyra esett, vadul felkiáltott: s még hozzá méri hozni vétkének gyümölcset? házamba merész! csempezni gyalázatát és becstelenségét? Ah! el veled hitvány poronty, ne gyalázd meg tisztá hajlékomat! Az öreg bősztült dühvel ragadta fel az ártatlan kisdedit. A kis terem- tés sirni kezdett, s vén ember megrettent, lá- bai legyökereztek a földhöz, tekintete e sze- lid kis angyal arczára esett, amely rámeresz- tette szemecskéit, mintha kérné az irgalmat, könyörületet! . . . . . — Te átkozott kis poronty! mit mo-

solygsz rám? Mormogott az öreg, tekintetét nem bírta levenni a kisdéd arczáról arca las- sankint kiderült, a dühelyét a fájdalom és szánalom fogta el, könnyei megeredtek, sirt mint a kis ártatlan, forró könnyei rá hullot- tak a csecsemő arczára; hiszen te is az én vérem vagy! Husomból való bus! véreimből való vér! . . . . . Zokogva ölelte át kis csecse- mőt s csókjaival árasztotta el. Nem ti vagytok a hibások, hanem én-én vén bolond, ki ki- hagyttam szakaszani karjaimból, — megér- demlem büntetésed, mindenható atyám! meg- érdemlem! . . . . .

Most hagyjuk az öreget a „kis bűnvirág- gúl“ s menjünk mi is Boris után, ki a Duna felé futott . . . . . Amint Boris észre vette, hogy valaki üldö- zi, megkérte: erezte erejét, rohan mint a vén- vész a Dunának; az üldöző nyomába! Amint a Duna széléhez ért . . . . . egy locsanás . . . . . és eltűnt a habok között! . . . . .

Üldözje, ki mindenütt nyomába járt, futás közben le szűrt s utánna ugrott a ha- bok közé! . . . . . egy másodperc múlva sötét tömeg emelkedik ki a habok közül, a tömeg mind-mind közelebb-közelebb jött a parthoz. . . . . Egy férfi volt, ki megfeszített izmokkal küzdött a habok ellen, — fogai között tartva egy elalélt nő ruháját; még egy-két lökés már elérte a partot . . . . . kint van . . . . . parira ért szerencsésen! A nőt letette a nagy javóra alatt, vissza rohant elejtett szűriért s egy pillanat alatt be- göngyölgötte a dermedt nőt szűrébe.

got 7 éves koráig ne eró középiskolába pedig a k előtt ne vegyék fel, mert csontváz sem kap kellő k pedig oly engedékenyek hogy nagyobb és általán maztak téves praxisunk

Anyi bizonyos, ho első oktatásunk ferdese. A normalisan kifejlődött zo-nyás az órásk ez közeli fixozással munk igen kevés rövidlítő va retes gond és figyelem mekek 10-11. életév évig a szem annyira m gyobb megeröltetéseket kezések nekül) elbir.

A bizottság végü háló zatos tábla és pontsoros fűz a Dr. Stuhlmann rajzmód veszté tők életesen he kir. ministeriu kibocsátott re ezeket a tanes kolából kitilti

Hát minálunk ki nek épentartására? A több áldozat vár. A hozzá, nincs rá struc halgat, tūri a szemron másik utasításában kö példát rá. Az 1877 b szám alatt kelt min egész terjedelmében a kibocsátott rajz-tanter monja e tervezet, h távlat rajzoltásánál a felhasználandók.

Helyi

* A szűnyűgyele léptek L. Ábrahám Lá dahány Endre, Budahá Sándor, Dalmy Kálm Ignacz, Kovács B. Gy Imre, Leszaky András Emil, Rochlitz Arthu Szőgyenyi István, Dr. András urak. — Kikk nek összesen 73 tagja gyűlés napja elnök ur ztven, kik eddig alá óhajtanak lenni — sz dult. Debreczen, 18 Komlóssy Arthur

* A „kereskedő lete“ által f. hó 21-én ben tartandó majális- küldettek. — Kik ez- ián nem kaptak volna igényt tartanak, tisz- rint a tervet! Ján elnököz fordulni sz- dezőség.

* Lövészet ere Szegélyessel Tury N 10 frankos aranyat. Jón a Samuel I db- körférvessel N a d a n tallért.

* Tíz éves jub ros ifjuság önképző- tartandja fennállású- nepjét. Ritka szép- zik ez ünnepe; eg- delmet átél egyet- szersmind biztosíték ez aylet további n- hivatással bir, josis- Az egylet választm- sorsjáték rendezés- tisztajöveldeme hiva- tiszalapot, melynek- de szorgalmas, tebet- az egylet továbbké- küldhet. Ennel ne- nem törekedhetik s- ra érdemes, hogy D- részéről a legnagyobb- Támogattassek ugy- menyeihez tárgyakka- s városunk minden- kapható 20% kros so- vásároljon. Ekkor el- nemesebbre a közön- áldozni. Az egylet el- hét folyamán elfoga- azok, kik e sorsjáték- tak volna, hogy azt- eljuttatni sziveskedje- a tízedik évfordulati- órákor a városháza- az emlékünnepe. a- mellett Ezt követi- emlékünnepe befet- ben táncvígáom re- hívók széküldese fo- vialgom szűnrójába- zás azon 500 nyet- egylet az e czélra- beszerzett s melyhe- ajánlek-tárgyakkal- emiltjük, hogy a

got 7 éves koráig ne ereszszék az iskolába, a középiskolába pedig a bevégezt 10. életév előtt ne vegyék fel, mert azon évekig még a csontváz sem kap kellő keménységet, az izmok pedig oly engedékenyek, hogy szinte csuda, hogy nagyobb és általánosabb bajok nem származtak téves praxissukból.

Amny bizonyos, hogy a legtöbb rövidlátó első oktatásunk ferdeségeinek köszöni baját. A normalisan kifejlődött szem sokat elbir. Bizonyosság az órák ezrei, kik valamennyien közeli fókuszálással munkálkodnak és aránylag igen kevés rövidlátó van köztük. A lelkiismeretes gond és figyelem tehát különösen a gyermekek 10-11. életévéig fentartandó, a mely évig a szem annyira megerősödik, hogy nagyobb megerősítések is (súlyosabb következesek nélkül) elbir.

A bizottság végül kinyilvánítja, hogy a hálózatos táblák, a négyzetes és pontsoros fűzetek, valamint a Dr. Stuhlmannféle (hálózatos) rajzmód veszélyesek és hogy tökéletesen helyeslik a bajor kir. ministerium 1883. jul. 22-én kibocsátott rendelkezését, mely ezeket a taneszközöket az iskolából kitiltja.

Hát minálunk ki figyel az ifjúság szemének épségére? A publicum még nem szól; több áldozatot vár. A tanítónak semmi köze hozzá, nincs rá instrukciója. A tanügyi hatóság hallgat, túri a szemrontó eszközöket, sőt egyik másik utasításában követeli azokat. Csak egy példát rá. Az 1877 ben aug. 26-án 21,678 szám alatt kelt minis. rendelet jóváhagyja egész terjedelmében a népiszkolák 1869. évi kibocsátott rajz-tantervét. Egyebek közt azt mondja e tervezet, hogy „a mélyedés és a távlat rajzoltatásánál a rajz hálózatos felhasználandók.”

Helyi hírek.

* A szünügyelet tagjaiul folytatólag belepétek t. Ábrahám László, Balogh Imre, Budaházy Endre, Budaházy Zoltán, Cseresznyés Sándor, Dalmy Kálmán, Fried Károly, Klein Ignác, Kovács B. Gyula, Kövy Lajos, Lengyel Imre, Leszky András, Lőkös Gyula, Mayer Emil, Rochlitz Arthur, Dr. Sarossy László, Szőgyényi István, Dr. Tegeze Imre és Ujhelyi András urak. — Kikkel együtt van az együletnek összesen 73 tagja: minek folytán a közgyűlés napja elnök ur által legközelebb kitűztetvén, kik eddig alá nem írtak — de tagok óhajtanak lenni — szíveskedjenek hozzájárulni. Debreczen, 1884. jun. 17. Tisztelettel Komlóssy Arthur, együleti jegyző.

* A „kereskedő ifjak önképző egyesülete” által f. hó 21-én, szombaton, a nepekertben tartandó majálisra a meghívók már szétküldtek. — Kik ezen táncmulatságra nem ján nem kaptak volna még meghívót és arra igényt tartanak, tisztelettel kéretnek, miszerint a végezt Jánossy József egyesületi elnökhöz fordulni szíveskedjenek. — A rendezőség.

* Lövészeti eredménye. Díjat nyertek: Szegővéssel Tury Nagy Dániel kapit. 1 db 10 frankos aranyat. Legjobb melly lövész Jóna Sámuel 1 db 2 frtos tallert. Legjobb körlovással Nadányi Kornél 1 db 1 frtos tallert.

* Tíz éves jubileum. A debreczeni iparos ifjúság önképző-egylete f. év július 6-án tartandja fennállásának tizedik évfordulati ünnepélyét. Ritka szép és magasztosnak ígérkezik ez ünnepély; egy évtizedet és sok küzdelmet átélt egylet örömmel lép szíveskedjenek részéről a legnagyobb mérvben támogatassék. Támogattassék ugy, hogy a sorsjáték nyerevényeihez tárgyakkal járuljon s a kibocsátott városunk minden nevezetesebb üzletében kapható 20 kros sorsjegyeket lehetőleg megvásároljon. Ekkor el lesz érve a cél, melynel nemesebbre a közönségnek ritkán van alkalma áldozni. Az egylet elnöksége tárgyakat még e hét folyamán elfogad; felkéretnek tehát mindazok, kik e sorsjátéka bármily tárgyat szánhatak volna, hogy azt Sery Ede elnökhöz eljuttatni szíveskedjenek. A sorsjátékot kívül a tizedik évfordulati napon, jul. 6-án d. e. 10 órákor a városnép nagytermében tartatik meg az emlékünnepele, az egyleti dalkör működése mellett. Ezt követi társas-ebéd. A nevezetes emlékünnepele befejezéseül este a „Népkert”-ben táncvigalóra rendeztetik, melyre a meghívók szétküldése folyamatban van; ezen táncvigalón szünőrájában tartatik meg a sorshuzás azon 500 nyerevény-tárgyra, melyet az egylet az e célra megszavazott 400 forintból beszerzett s melyhez többen már igen értékes ajándék-tárgyakkal járultak. Mídon végül felémlik, hogy a hazai testvér-egyletek több

helyről jeleztek, hogy az emlékünnepelel küldöttég által lesznek képviselve, bizton reméljük, hogy e város n. é. közönsége szintén tömegesen megjelen és résztveend egy tiz hosszú év óta fennálló iparos ifjúsági egylet örömmelnepele.

* Hortobágyi vásár. A hortobágyi hidnál csütörtökön tartatik meg az u. n. apáthi-vásár mely igen élénknek ízekezik, amennyiben Debreczenből igen sokan meglátogatják.

* Bűnügyi tárgyalás lesz holnap a kir. törvényszék előtt, a mint említők. A szobozólói gyilkosság ügyében Hallgatóság jelen lehet.

* Hős mamelukok. Vasárnap délután a Szatmár felől jövő vonat két szabadelvű parti szavazó megakarta állítani, azáltal, hogy a czepléduztjai temetőnél eléje, a sinekre állott s a dűböröge jövő vonat előtt nem akart létegni. A mozdonyvezető aztan megállította a kocsi s embereinek elakarta fogatni, de akkora ezek kerekelt oldottak. — Ime, a diadal mámorja ilyesmire ragadja a hős mameluk kebléket.

* Az ipariszkolai ösztöndíj gyarapítására! A hü munkás részére — rendes körülmények között — meghozza minden esztendő a maga áldását. A fölművest az a föld, melyre verejkei hullottak, gazdag arattással jutalmazza; az iparos vagyona szaporodásában, vagy bitele emelkedésében s a közönség fogadott bizodalomban veszi szorgalmának gyümölcsét; a szellemi munkás azon boldogító öndtudaton kívül, mely a kötelesek teljesítését mindig követi, a jók és a nemesek elismerő méltánylásában találja legméltóbb jutalmát s az újra forduló évvel, a fáradságot efelévedve, újult erővel kezdi ismét mindenik a maga munkáját. A munka erőt és kedvet a jutalom éléti, eleveníti. A serdülő nemzedék is melynek munkálkodása bár csak előkészület a jövőhöz s munkájért egyedül jutalma ma még a homlokáról lecsorgó veríték, — a serdülő nemzedék is, melynek erkölcsi becsse még ebréd s az a y a g i s á g k ö r e b b l e m k i n e m emelkedhetett s így munkálkodásának önmagára visszaható jótékonykánt kellőleg méltányolni nem képes, a szellemi terén taustított egy évi kitartó munkájáért s hogy meg ne lankadjon: bizdításul a jörre, anyagi jutalmat is óhajt, remél azoktól, kiknek hogy majdan megüresült helyüket méltólag tölthessék be, most nélkülözve fárado, küzd, anyagi jutalmat óhajt, remél a társadalomtól, melynek ma reménye, holnap már a rea fordított gond és áldozat mérteke szerint tevékeny munkása. Gondozd a csemetét természetének megfelelőleg, csak ugy remélheted, hogy gyümölcsöző fává növekszik! Tudjuk, hogy az anyagi jutalmazás egyik igen fontos eszköz a kitartó szorgalom fokozására, az erkölcsök javítására az élet minden korszakában még azokra nézve is, kik kedvező anyagi viszonyoknak örvendenek; de különösen halhatos eszköz az anyagi jutalmazás a serdülő nemzedékben minden jó tulajdonság ápolására és megszilárdítására kiválólag akkor, midőn arra a jutalmazandónak szüksége is van. A feddhetetlen erkölcs, lankadatlan szorgalom legbiztosabb alapja a társadalom jó irányban fejlődésének. Ez alapot támogatni szívesen ösmeri kötelességének ugy társulat vagy testület, mint a társadalom minden értelmes tagja. Társadalmunk egy tekintélyes része iparosokból áll. Meg kell tennünk mindazt, a mi tőlünk telik, hogy az iparos tanuló ismerete bővüljön, értelme fejlődjék, szorgalma meg ne lankadjon, erkölcsse nemesüljön, izlése finomodjék, ügyessége fokozódjék, biztositása végett annak, hogy általuk az ipar fejlődjék, csinosodjék a tiszta erkölcs terjedjen, a társadalom tökéletesedjék nemzedékről nemzedékre. A nemes város ily indító okoktól vezéreltetve nem csak feleltotta az ipariszkolát, hanem évenként száz forintot vesz fel az ipariszkola költségvetésébe oly célból, hogy ezen összeg ösztöndíj czímen osztassék ki oly iparos tanulóknak, kik szorgalmuk s jó magukviselése által arra érdemeseznek ítéltetnek s ilyenek — örömmel hozzuk tudomásul — ez iskolai év végén százan vannak. Nem szabad feltéunünk, hogy egy oly jelentékeny cél eléréséhez, melyre a nemes város, az által hordozni kénytelenített terhek mellett is évenként száz frtot áldoz, társadalmunk értelmes és tehetős tagjai, erkölcsi testületek, pénzint külföldeseben pedig a legközelebb érdekelte iparos társulatok örömmel ne járulának kegyes adományokkal. Ezen meggyőződéstől indítatva fordulunk azért — az ipartanodai bizottság nevében — városunk minden rendű s rangú lakosaihoz, különböző testületeihez, de kiválólag az iparos társulatokhoz, azon tiszteletteljes kérelmünkkel, hogy a nemes város által az iparos tanulóknak jutalmazására megajánlott száz forintnyi összeget kegyes adományokkal ez évben is méltóztassanak nagylelkűleg gyarapítani. A kegyes adományokat az ezek elfogadásával s nyújtatványozásával megbízott ipariszkolai igazgatóhoz, Dóczy Gedon orhoz június hó 25-ig méltóztassanak elküldeni. — Kelt Debreczen 1884. június 2.

* Antispirittista előadás lesz ma és holnap a Koronában: Homes G. és Fey kisasszony fogják magukat produkálni, kik János főherczeg előtt is bemutatták művészetüket s a nagyobb városokban, mindeütt nagy közönség előtt és tetszéssel játszottak. — Felhívjuk olvasóink figyelmét az előadásra.

* Ki akar nyerni? Az ág. hitvallásu egyház által rendezett sorsjáték e hó 29-én fog megtartani. — Az abban résztvevő közönség meg egyrészlől kedvező kiállításával birhat annak, hogy értékes tárgyakhoz juthat, másrészt egy ifju egyház ügyét segíti elő buzgóan. 320 nyerevény van s ezek mindgyikére járt

szik minden sorsjegy, mely rendkívül olcsó, darabonként csak ötven kr. Használja fel ki-ki a kedvező alkalmat a nemes czél előmozdítására. — Sorsjegyek kaphatók az Alföldi takerékpénztárban (templom bazar) M a t e r n y i Lajos lelkész úrnál, F o r g a c h Károly és J á n o s s y József uraknál. Ezen sorsjáték 60,000 darab sorsjegyből áll. A 60,000 sorsjegy 600 sorozatot képez, melyek mindegyike 100 sorsjegy számot foglal magában. Minden sorsjegy valamennyi nyerevényre iránt játszik, ha egyszer nyert megszűnt játszani Valamennyi sorsjegy a debreczeni ág. hitv. ev. egyház pecsétjével van ellátva. Ezen sorsjáték 320 nyerev számot tartalmaz, összesen 5000 frt értékű nyerevényekkel, alább következő kimutatással. A huzásnál 3 szerencsekerék állítatik fel, melyek közül az első 600 sorozati számot, a második az egy sorozatbeli sorsjegyek 100 számát, a harmadik pedig a nyerevény tárgyak számát tartalmazza. Mind a három szerencsekerékből egyszerre s egymásután egy sorozati szám, egy sorsjegy szám, és egy sorsjegyre eső nyerevény szám, a nyerevény tárgyak kifogytáig fognak kihuzatni, megjegyeztetvén, hogy a második szerencsekerékből kihuzott sorsjegy szám, minden huzás után a szerencsekerékbe újból be fog tetetni. Végül két sorozat szám huzatik ki, mely sorozatokban levő összes sorsjegyek 5 forint értékű ezüst arany s díszmű tárgyat nyerne. A huzás 1884. Junius 20-án a hatóság jelenlétében eszközöltetik. A nyerevények a huzás után 10 nappal az eredeti sorsjegyek visszaadása mellett a debreczeni ág. hitvallás egyház felügyelőjétől fognak kiadni. Ha valaki a nyerevényeket maga fel nem vehetné, vagy fel nem vehetné, a sorsjegyet bérmentve az ág. hitv. ev. egyház felügyelőjéhez beküldheti, ki a sorsjegy valódiságáról meggyőződván, a nyerevényt a beküldőnek kellő óvatossággal mellett azonban minden további kezeséggel elvállalása nélkül postán küldendi meg. A huzás megtörténte után a kihuzott sorsjegyek és nyerevények jegyzéke hirlapok útján közzétetni fog, s e jegyzék mindazon helyekre bérmentve megküldetik, a hol sorsjegyek eladattak. A nyerevények pontos kiszolgáltatására az egyház minden vagyonával kezeskedik. Mindazon nyerevények, melyek a huzás után három hónap alatt bármely okból fel nem vétettek az ezen vállalat által kifizűrt jótékony czele fordítatnak. Egy sorsjegy ára 50 krajczár. Nyerevény tárgyak a huzás előtt Debreczenben, Budapestben s Lőcsén lesznek közszemlélre kitéve, mikor és hol azt a sorsjátékot rendező egyház, hirlapilag fogja a közönséggel tutatni.

Hazánk s a külföld.

— Egy ember medvék közt. E napokban Párisban az állatkertben egy munkás, ki ott dolgozott, faczipóval kicsusztott és a medvék házába esett. Nagy volt a rémület. Két medve volt ott, egy kan, szürke medve és egy nőstény, egészen fekete. Az utóbbi a zuhanást megijedvén eltakarodott, a kan azonban közeledt a burkolaton elterült emberhez, ki sebeiből vérzett s a vért fölnyalta, már fejébe s utóbb karjába akart harapni, midőn az állatorók csomos kötelet dobtak le, melyet a munkás megfogott és fölfelé huzatta magát, a medve utána ugrott és csak az örök hosszú csákyái tartóztatták vissza. Végre mégis fölhozta a munkást, ki megfogadta, hogy faczipóber ott nem fog járni.

— Sergius nagyherczeg házassága. Sergius nagyherczeg menyasszonyával, hesseni Erzsébet herczegnővel tegnap pompával vonult be Péterhoffból Pétervárra. Az ilyen alkalmakkor elrendeltetű szokott rendőri őrintézkedések most is megtörténtek, még is ugy, hogy a közönség legalább a yalogjárón akadálytalanul közlekedhessék. A szépen feldíszített Newsky-prospekten óriási közönség töltöngött, az általokból és erkélyekről nöközőnség várta a pompás bevonulás látványát. A Nikolai-vasut indóházától a teli palotáj katonaság állt sorfalat s e közt mozgott előre a menet. A menet élén skárlátpiros kaftánu cserkeszek lovagoltak, ezeket követték az udvari lakajok, futarok, szerencsenek és vadászok páronként aranyhimzésű pompás berruhákban. A menet második csoportját udvari tiszték képezték, utánuk több haffogató phaeton, mind-egyikben egy-egy szertartásmesterrel, — kik arany-botokra támaszkodtak. Ezen csoportot egy század testőrhuszár zárta be. A közönségnek mindinkább közeledő hurrah kiáltásai egy rendkívüli pompájú cavallade közeledtet jelentettek, melynek elég a czár, a görög király s hesseni Lajos nagyherczeg lovagoltak. Utána következett egy nyolcz ló által vont allami hintó, melyben a czárné út, oldalán a fiatal menyasszonyal. Ezek után következtek a czár testvérei, nagybátyai és unokatestvérei, a trónörökös, a hesseni trónörökös nagyherczeg számos kísérettel. A menet ezen része később csak nagyon lassu lépésben haladhatott előre. A czárné és a menyasszonyt a közön szereppant lelkesedéssel üdvözölték; a czárné kocsiját apodok, kamarai kozakok s más lovasok vették körül. A többi hat lovas kocsiiban ültek a görög királyné, az edinburgi herczegné, Vladimir nagyherczegné, Konstantin nagyherczegné, Mihály nagyherczegné, a hesseni nagy herczeg leányai, kik közt a legfiatalabb a tizenkét éves Alice herczegné naiv kíváncsisággal nézte a látványosságot. A nagyherczegnék és udvarbírók kocsiáit egy század vértés zárta be. A menet a kazáni sz. egyh. előtt megállt, hol a papáság rövid imát mondott. Majd 101 ágyulovás hirdette a menet megkezdését a teli palotába, hol a legmagasabb állami hivatalnokok, az udvari méltóságok, a tábornoki kar gyülekezett össze a fogadásra.

A czári család a palotai gránátosok sora közt a palotai templomba vonult, innen pedig, rövid idő után, lakosztályába tért. Este a várost fényesen kivilágították.

Törvényszék.

— Érdekes bírói végzés. Berlinben nemrég megtagadták a kihirdetést két osztrák jegyespártól, mert a végény is, a menyasszony keresztény volt, az osztrák törvények pedig nem engedik meg e két felekezet hívei közt a házasságkötést. A jegyesek ügyvédének felterjesztésére azon végzés hozta a berlini országos törvényesek, hogy a vallás különbsége a német birodalom területén nem képez házassági akadályt, mégha a jegyesek oly idegen állam kötelekehez tartoznak is, ahol a vallás különbsége házassági akadályt képez.

— A kerepesi uti zavargások ügyében tegnap kezdte meg a bpesti kir. büntető törvényszék a „Fortuna”-ban a végítgyalást. A százegevényeket vádlott közül felénél több megjelent s a tárgyalási termet zsúfolásig megtöltötték a hozzájuk tartozó közönséggel együtt. A vádlottak legnagyobb része fiatal, éretlen subancz, néhány idősebb férfi és nő van csak közöttük. A tizenegy fővádlott vizsgálati fogásból vezetetteték elő, ezek: Czotter Sándor, Poprányi György, Uimer Frigyes, Csakoff Péter, Bóni Béla, Nagy József, Bendicsék Benedik Lajos, Pihler Pál, Heszlein János, Fedor Lajos és Márton Lajos. A vádlottak ellen részben a bünt. törv.-könyv 153. §-ba ütközés, s a 155. §-sa szerint minősülő lázadás büntette, részben pedig a bünt. törv.-könyv 165 §-sba ütközés s a 168. §-s szerint minősülő hatóság elleni erőszak büntette miatt emeltetett vád. A törvényszék elnöke Papp József; szavazó bírák Kiss és Czárán. A közvádló dr. Heil Faustin. A vádlottak védői dr. Gruber Lajos, dr. Günther Antal, dr. Ruzsnyák Samu, Hets Odón ügyvéd helyett Nagy Bertalan, Polónyi Géza helyett Váradt Károly. A tárgyalás több napon át fog tartani.

A közönség köréből.*

T. szerk ur! Hogy mennyire ázi a kormány a választások alkalmával a pressiót mutatja az, hogy Perchy Sándor távirtdalozat szükségesnek tartotta magát a pénteki „Debreczeni Hirlapban” igazolni az iránt, hogy ő nem független elv — tehát a függetlenség árnyéka is artat neki — ő pedig elég bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy igazi szabadelvű, mert tegnap a „Hungáriában” egész délelőt kegyetlen szabadelvűséggel fogyszavazta a potya választó-sört meg virslit — pedig nem is szavazó.

Debreczen, jun. 14. Egy választó polgár.

* Ezen rovatért, melyben közérdeklő felszólalások díjazatlan közöltenek, a szerkesztő csakis a saját hatósággal szemben vállal felelősséget.

Feljelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE.

Kiadó KUTASI IMRE.

Light-Mehr-Licht. Folyó hó 17-én 18-án azaz kedden és szerdán Széchenyi utcán a

„KORONA” szálloda nagytermében csak két Humorisztikai és Antispirittistai előadás tartatik a világghírű Clairvoyante alvájáró és emlékező tehetőség

Homes G. és Mademoiselle Fey a londoni egyiptomi színház tagjai által. A gyakorlatok kívánatra 7 nyelven tarthatók, u. m. magyar, német, francia, angol, olasz, latin és görög nyelven.

HELYÁRAK: 1. ső hely 1 frt. — Zár-szek 60 kr. — Állóhely 40 kr., tanuló és katonák 30 kr. — Karzat 30 kr. Jegyek előre válthatók ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében. Pénztár nyitás 7 órákor. — Kezdeté 8 órákor. Szünet közbe zene.

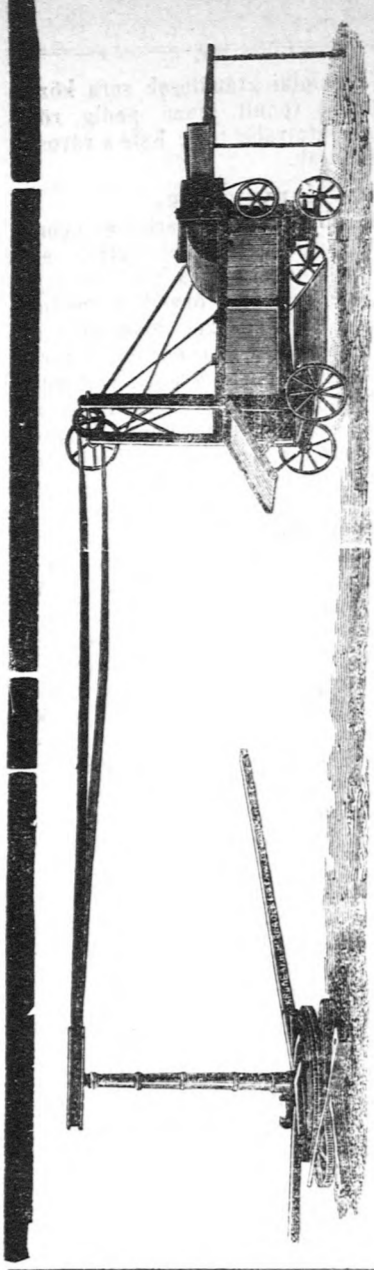
MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE gyógyhely Budapest (Budán). Idény május 1-től szeptember 30-ig. A gyógyhely keserűvíz forrásal (vő és fürdő gyógymű) legio-b sikerről használhatók: a belek bántalmáinál, alhasi és általános vérbőségénél, és ebből keletkező nemesebb szervekhez való vértörlésnél, verőczéri pangások esetében, aranyérvnél, tulságos elhízásnál, rászokornál, máj- és lép-bajoknál, köszvényénél és végre női betegségénél. Egészséges fekvés, tiszta leve légű, 60 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, többnemű szórakozás. Pontos közlekedés a fővárossal állomásozó tár askocsikon, reggel 5 órától kezdve. Rendelő orvos dr. Bruck J. (lakik: Budapest, vigadó tér biztosít. épület.) Tulajdonos: MATTONI HENRIK.

hetfőn...
között az
ágazata
lították,
közölgaz
lehetett
tani. J.
mely e
tudomá
tett a
ügyekt
1884.
folyam
efolyt
elő t
nem t
kielég
év utó

zunk

a le
monc
vise-
dolk
urak
kőte
azok
ged
Gyó
s m
vála

köl-
czá
11-
jan
na
lon
lőz
eg-
va-
ru-
ős
mi-
na
m
ze-
ni
m
l
s:
h
F
I
E

Krompach-Hernadi vasgyár a bekövetkező időnyre ajánlja a legjobb kivitel mellett jutányos árban:
1-4 lóerejű cséplőgépeit,
kézi cséplő-gépeit, rostáit,
csőves tengeri darálóit,
SZECSKA VÁGÓIT
és
egyéb gazdasági gépeit.
A gépek megtekinthetők és beszeresethetők BAUER és TÁRSA mezőgazdasági gépcsarnokában DEBRECZENBEN, Péterfia-uteza, 853-dik szám alatt.
Arjegyzék kívánatra bérmentve megküldetik.

KOTZÓ PÁL
GÉPÉSZ-MÉRNÖK
Budapest, VIII., Üllői-ut 18.
ajánlja gazdasági gépraktárát
fa-, szén- és szalmafűrésű angol és amerikai szerke-
gőzmozgonyait, soros és zeti gőzcséplőgépeit, tisztí-
tó vagy egyszerű járgány stb. stb. osepítő, rostáit, stb.

Különös figyelmet kér:

Garrett R. és fial Compound
gőzmozgonyaira és fekvő gőzgépeire, melyek egyenlő erőfejlesztésnél 40% tüzelőanyagot takarítanak meg, minden más géppel szemben.

Garrett B. és fial szab. dobjára,
acélalattal és kétoldalt recézett négyeszer használható acél-sinekekkel, a mi

könnyű járást, nagy munkaképességet.
tartósságot | tisztá kicseplést
és tökéletes tisztítást biztosít.

Legjobb harangjárgányaira
az összes perselyek egy alapötvényen, miáltal tönkretételtenek | könnyű járatuak.

55. szám.
ÁRJEGYZÉKE
az „ISTVÁN“ gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett.

Zsákkal együtt.

100 kiló	
AB. Asztali dara nagy és aprószemű	20.20
C. Szinte középszerű	19.20
0. Királyliszt	19.20
1. Lángliszt	18.60
2. Montliszt	18.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	17.40
4. 2-od	16.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	15.60
6. Szinte 2-od	15.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső	14.40
8. Szinte 2-od	13.60
8 1/4. Barna 1-ső	12.60
8 3/4. Szinte 2-od	11.-
9. Lábliszt	8.60
10. Veres liszt	—
11. Finom korpa zsákkal.	5.60
12. Durva korpa zsákkal.	5.20
12. Durva korpa zsákkal.	5.20
Simán őrölt liszt zsákkal a 75 kg.	11.-
„és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább	10.40
Debreczen, 1884. jun. 8.	
A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:	
A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo.	
10 11. 12.	50
Sima liszt	75

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Cawley és Henry-től Párizsban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap mindenik boríték az allant álló védjegygel és aláírással el van látva.

500 FEUILLES
FORMA FRANÇAIS
Cawley & Henry
SEULS FABRICANTS.
Fao-Simile de l'Etiquette 17 Rue Beranger a PARIS.

BERGER gyógyszerészeti
Thea-zsappanja
orvosi szakértelmük által ajánlja Európa legtöbb államában fényes eredményt nyújtó mindegyikét.

Kiütések
ellen bár mi helyen, továbbá krónikus, fej korpa-foltok, sennyesedő (vagy könnyűen rübb) bőr, pityvarok ellen ép úgy mint ve roszulak, fagyosok, lábizzadás, fej- és szőkeletyarák által használatos. A Berger-féle gyógyszerészeti zsappanban 40% növényi anyag van és nagyon különbözik mindenféle thea-zsappantól, melyek a kereskedésben találhatók. — Tervezői és készítői: a kereskedés végett, határozottan a Berger thea-zsappan készítője a figyelni kell az ismert védjegyre.

Berger gyógyi kénszappana
ugyan így alkalmazható a ha er inkább tetesnek, akkor tessék a Berger-féle kénszappant követelni, melyek a kifföldi utánzatok hatásától csodálatos különböznek.
Mint győzőbb thea-nemek, melyek hivatalos és bizonyítottan tisztítatlan rezt, bór- és fej-kőgöcsök, úgy gyermekkorban minden nőknél és meglett egyéneknél, ezen keverékkel való marással a az ajánlott zsappannal naponta használva, biztos tisztulás jöhet elő.
Berger-féle Glicerinn thea-zsappan.
darabként 35 kr. az utazással együtt gyár- és rak-hely G. Heli, Troppan. A bécsi gyógyszerészeti kiállításán a legnagyobb elismeréssel tüntetett ki 1873-ban.

SZABÓ LAJOS
KEZMŰÁRU ÜZLETÉBEN
DEBRECZEN, RÓZSA TÉR,
nagy választásban kaphatók
MAJALISOKRA
DIVATOS RUHASZÖVETEK;
Voile és crêpe-laine, színes nyomással; mosó színes perkalok, kretonok, satinok és batisztok;
fehér és színes NYÁRI PIKÉTEK,
nyári fekete GYÁSZRUHA-KELMEK napernyők, esernyők stb.

Tekintetes ur!
Kötelességem színel tudatni, hogy én dr. Rózsa-féle életbalsam, valóssággal életbalsam. Már évek hosszú sora óta szenvedtem gyomorbajban s előnyhálalában s minden orvosi segély dacára nem csillapodott, míg ezen kitűnő balsamot véden használhatta, nagyot segített. Szív eszéjök 4 üveggel ismét küldeni.
Pancsova. Tisztelettel: Klímán 14-ikén, 2 üveg R. zsa-féle életbalsamot kapott öntől, melyből egyet én kaptam, s miután azt elfogyasztottam, mondhatom csodálatos működött. Három év óta tartó köhögése, nyálkásodásom nagy mértékben alábbhált s még jobbat is remélve töle, kérek 2 üveggel postafordulattal utánvétellel küldeni.
Tisztelettel Naspillivics György nyug. vámtiszt.

Gyors és biztos segély a gyomorbajok és annak következményei ellen.
Az egészség fentartása
egyedül csak a jó emésztés fenntartása s előmozdítása alapszik, mert a jó egészség és a testi s lelki egészség az emésztés szabályozása, a kellő vervegyítés elérése, a megromlott és hibás veralkatrészek eltávolítása s a legjobbnak bizonyult háziszser. a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Rózsa-féle életbalsam.
Mely a leghasznosabb s a leggyógyásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondalal készítve, teljesen megbízható s a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyú felhűlés, a puffadás, emélgés, has- és gyomorlajás, a gyomorgörcs, a gyomornak étellel teltterhelés, az elnyálkásodás, a vértörődés, aranyeres bántalom, a néb betegségek, bélbajok, a raszkórnál és lépkórnál (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére élénkítőleg hat, tisztá s egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni erje s egészsége ismét megadatik. Ezen kitűnő hatással fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend.
1 palackkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.
Több ezer elismerő s dícsérő irat van kitáve szives betekintés végett. Bérmentett megke ressekre utánvét mellett mindenhol megküldetik.

Óvás!
Minden kellemetlen félreértés kikerülése végett felkérem a t. cz. vevőket, mindenütt ha tározottan csak Dr. Rózsa életbalsamát kéri Fragner B. gyógyszerertárol Pragában mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak a egyszerűen életbalsamot kennek, s nem tessik hozzá, hogy Dr. Rózsa-féle életbalsamot, akármilyen hatás nélküli keverék lesz adva.
Valódi Dr. Rózsa életbalsam kapható a főraktárban: Fragner B. gyógyszerertárol „zum schwarzen Adler“ Prága Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alabb felsorolt raktárakon:
Debreczen: Göllt N és Rot-chnek V. Emil gyógyszer., Budapest: Török J gyógyszer., továbbá kapható: Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Beckerek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karansebes, Késmárk, K.-Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczká, H.-M. Vásárhely, Miskolcz, M.-Ovár, Pozsony, Retsag, Sz.-Fejérvár, Sarozsa, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujlak, N.-Szombat, S.-A.-Uj hely Vag-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg, Varanno, Bartfeld, Bekes-Csaba, Nagylak. Minden gyógyszerertár, valamint a fuzszerkereskedések legnagyobb része raktáron tarja ezen életbalsamot. — Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs,
biztos s kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására.
Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyermek elválasztásánál gyenyedésnél, vérdag natoknál, genyfkadásoknál és pokolvarnál; körömmegregnél a kezen, vagy lábón; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonadagnál, holttetemnél, köszvényes és csusz daganatoknál; idősege csukló-lábnál a láb, terd, kéz és csipőkben; ficzomodásoknál; a fekvéstől kibeseseéstől; kipállott láb- és tyukzemre; feltort kezek és somorforma cserepedésnél; rovarcsípések által okozott daganatoknál; régi, vagy gyenyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltort lábaknál, csomóhartya gyuladásnál, stb.
Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban még a genykpözés beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül oltsziva és meggyógyítva lesz.
25 és 35 kros szelenczékben.

Fül-balsam.
A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás megszüntetésére, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. Egy palackkal 1 frt.

KÁTSER SÁNDOR
Budapest, bálvány-uteza 11. szám alatt.
ezenuel tudomására adja a t. cz. gazdaközönségnek,
Friedländer Manó és Társa
Gleiwitzi (Porosz-Szilézia) czég
kőszén-bányái eladását magára vállalta
Magyar-, Szerb- és Románország számára
és hogy ezen cséplésre legalkalmasabb kőszent a legju tányosabb áron díjmentve, bármelyik állomásra szállítani ajánlja magát

1884. XVI.
Közzetési árak:
és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt.
Fél évre . . . . . 5 „
Negyed évre . . . . . 2 „ 50
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény önkényesen, véresen és felelőtlenül, a szerkesztőség bármintre küldendő.
Közzetési helytem
TIBI, MOGY E. LAJOS és OSÁTHY KÁROLY közzetési irodájában és a kiadói általban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatal nyomdájában s a postahivatal utján

A vála
(S-t.) Ma m
alkotni a jövő part
lapok kimutatásai
tók, mindazáltal a
mértv, hogy nagyot
számításban.
Nyert a korm
mot.
Az összes ma
többet.
Az a renget
előtt zugó éljenés
székbe a Tisza-min
séggé lett. Nem k
kicsinyeljük az erkö
jelölt-állítást, a mi
a zsidó kegy kiny
gatott jelöltek kö
Még a jobb erők
buktak. Tisza Kál
még egy ilyen dia
Gesztre.
Hanem a töl
dolog valami brill
csupán, hogy az e
lebillenti a korm
mentben. De egye
lasztás eredményét
A függetlens
mint volt. Képvise
tett volna másfélz
rület van Magyar
a zsidó-uzsaly hor
s átadott az anti
Hiába, mi a
képriselő elvek k
adatunk minden
legteljesebb szab
a népek, melyn
elvet s magartatá
lomba kell venni
történt meg telj
e ő, hogy biztos,
magyar kerületün
elesett.
Sok tanuság
tásokban pártunk
lőbbjai Öt tv o s
gyedben a fő
választás. Filósen
löltek bukása k
A mi el
gyarság, a
gyar föld,
mely minke
takar!
Ezeket a t
be pártunk orsz
kik küzdünk, fá
den hónapjában,
kormány óriási
eszközével, hiv
zsidóival, zsaná
alkotmányos kü
a mig csak esz
de ez a nép
kölesönözni egy
Tisztelet,
függetlenségi pá
harzot meghero
emberül!
Tisztelessé
vesztegettünk, ne
tőtünk, hivatal
elmondhatjuk a
zömének döntő
másképp nem tel
A mérsé
hatja nagy ál
Számban, erőbet
Pedig azon az
álmódóztak, de
kormány palást
Ellenben
szemeit dörzsöl
vagy való.
Jött látó
Egy éves